WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 13 lutego 2018 r.

ZP-KNPS.431.2.77.2017.OW

Pani
Małgorzata Połonecka
Dyrektor
Rodzinnego Domu Dziecka nr 15
we Wrocławiu

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

W dniach 14 i 15 grudnia 2017 r. na podstawie art. 122 i art. 186 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. z 2017, poz. 697 ze zm.) kontrolerzy: Olga Wojnarowicz – przewodnicząca kontroli oraz Magda Saska – kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadzili kontrolę problemową w trybie zwykłym w Rodzinnym Domu Dziecka nr 15, przy ul. Bałuckiego 11/3 we Wrocławiu, zwanej w dalszej części niniejszego wystąpienia „Placówką" lub „kontrolowaną jednostką".

Przedmiot kontroli obejmował działalność Placówki w zakresie dokumentowania pracy opiekuńczo – wychowawczej oraz przestrzegania praw dziecka.

Kontrolę przeprowadzono zgodnie z zatwierdzonym w dniu 9 czerwca 2017 roku przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na II półrocze 2017 roku.

W okresie objętym kontrolą, tj. od dnia 1 grudnia 2016 r. do dnia 14 grudnia 2017 r. funkcję Dyrektora w Rodzinnym Domu Dziecka nr 15, przy ul. Bałuckiego 11/3 we Wrocławiu pełniła Pani Małgorzata Połonecka, odpowiedzialna za realizację zadań w ocenianych obszarach.

61

W zakresie działalności jednostki podlegającej kontroli wydaje się ocenę pozytywną, a jej uzasadnieniem jest ustalony stan faktyczny i prawny.

Kontrola została odnotowana w Książce kontroli pod numerem 5. Postępowanie kontrolne przeprowadzono na podstawie dokumentacji merytorycznej realizowanych zadań, oświadczeń złożonych przez Panią Małgorzatę Połonecką – dyrektora Placówki oraz rozmowy z wychowankami.

Ilekroć w niniejszym wystąpieniu pokontrolnym jest mowa o:

- ustawie - należy przez to rozumieć ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- rozporządzeniu - należy przez to rozumieć rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).

W toku przeprowadzonych czynności ustalono:

Zgodnie z art. 101 ust. 2 ustawy, kontrolowana jednostka funkcjonowała na podstawie Regulaminu Organizacyjnego zatwierdzonego przez Prezydenta Miasta Wrocławia dnia 22 kwietnia 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 18- 30)

Zgodnie z decyzją Wojewody Dolnośląskiego nr PS.I.A 9013/58/08 z dnia 3 marca 2008 r. zmienionej decyzją nr PS-IS.9423.54.2014 z dnia 13 sierpnia 2014 r. Rodzinny Dom Dziecka nr 15 posiada regulaminową liczbę 7 miejsc.

W dniu kontroli na podstawie analizy zestawienia tabelarycznego ewidencji wychowanków stwierdzono, że w Placówce umieszczonych jest 6 wychowanków, zgodnie z obowiązującym limitem miejsc.

(dowód: akta kontroli str. 31-32)

Dalsza część postępowania kontrolnego ujawniła, iż zgodnie z § 2 ust. 1 i § 8 ust.1 pkt. 1-5 rozporządzenia, wychowankowie posiadali skierowania do Placówki oraz wymaganą dokumentację tj. odpisy aktów urodzenia, orzeczenia sądu, dokumentację szkolną i medyczną natomiast tylko w dwóch przypadkach nie przekazano dokumentacji dotyczącej prowadzonej pracy z rodziną i jej rezultatach. Nieprawidłowość w tym zakresie leży po stronie powiatu kierującego.

(dowód: akta kontroli str. 33)

Na podstawie oświadczenia Dyrektora Placówki, uzyskano informacje, że kontakty rodziców z dziećmi i warunki ich urlopowania ustalane były przez Dyrektora Placówki, na podstawie aktualnej decyzji sądu. Wspólnie z pracownikami socjalnymi Miejskiego

67

Ośrodka Pomocy Społecznej monitorowano przepustki do domów rodzinnych oraz sytuację rodziców. W przypadku jednego rodzica udzielana była bardziej wzmożona pomoc m.in. w pisaniu wniosków do sądu czy poszukiwaniu pracy, w rezultacie wychowanka wróciła do domu rodzinnego. Wobec reszty dzieci przebywających w Placówce w czasie kontroli, rodzice byli pozbawieni praw rodzicielskich. Wychowankowie, jeśli wyrażali jednak chęć i nie było przeciwwskazań, mieli stałą możliwość podtrzymywania więzi rodzinnych, głównie poprzez kontakt telefoniczny oraz Skype, w szczególności z uwagi na specyficzną sytuację życiową rodziców obecnych wychowanków (pobyt za granicą, bezdomność, brak wiedzy o aktualnym miejscu pobytu).

(dowód: akta kontroli str. 34)

Analizując przestrzeganie przez kontrolowaną jednostkę przepisów art. 136, art. 138 i art. 139 ustawy dotyczących organizacji i dokonywania okresowej oceny sytuacji dziecka w Placówce stwierdzono, że w okresie objętym kontrolą regularnie, czyli nie rzadziej niż co pół roku dla dzieci powyżej trzeciego roku życia oraz nie rzadziej niż co trzy miesiące dla dzieci młodszych, organizowano zespoły do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka. Oceny dokonywał Dyrektor Placówki w porozumieniu z organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Z posiedzeń były sporządzane protokoły, potwierdzające dokonanie przez zespół oceny: sytuacji rodzinnej, metod pracy z dzieckiem i rodziną, realizacji planu pomocy i stanu zdrowia. Nie odniosiły się natomiast do: możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej (z uwagi na pozbawienie rodziców praw rodzicielskich) lub rodzinnej pieczy zastępczej, zostały one uwzględnione we wnioskach o zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce. We wszystkich przypadkach sporządzono ww. wnioski i przekazano je do właściwego sądu.

(dowód: akta kontroli str. 35-39)

W obrębie badanej próby kontroli ustalono, że dla każdego wychowanka sporządzono diagnozę psychofizyczną, o której mowa w § 14 rozporządzenia. Diagnozy opracowywane były przez instytucje zewnętrzne m.in. Stowarzyszenie Siemacha. Merytoryczna ocena przedłożonych diagnoz wykazała, że każda z nich zawierała wymagane w § 14 rozporządzenia aspekty. Jednakże w dokumentach nie było zawartych informacji o osobie sporządzającej (psycholog czy pedagog) oraz daty utworzenia. Należy zwrócić uwagę, by w przyszłości dokumenty zawierały wymienione wcześniej elementy.

(dowód: akta kontroli str. 40-41)

Zgodnie z § 15 i § 17 ust. 1 rozporządzenia, Praca z dzieckiem odbywała się m.in. poprzez realizację planu pomocy opracowanego dla każdego wychowanka placówki

opiekuńczo – wychowawczej. Co pół roku tworzony był nowy Plan, co uznać można za zgodne z § 15 ust. 5 rozporządzenia. W dokumencie źle jednak zatytułowane były działania długoterminowe, stosowane zamiennie z działaniami krótkoterminowymi. Cel pracy z dzieckiem był słabo wyszczególniony, oznaczony jako działania długoterminowe.

(dowód: akta kontroli str. 42-43)

Dla wychowanków kontrolowanej jednostki, prowadzone były karty pobytu zawierające opisy i informacje dotyczące obszarów wskazanych w § 17 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia, czyli: informacje o znaczących dla dziecka wydarzeniach, postępach w nauce szkolnej, stanie zdrowia dziecka oraz ocenę aktualnej sytuacji dziecka. Zapis zawarty w kartach prowadzony był co miesiąc dla każdego dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 44-45)

W Placówce w okresie objętym kontrolą nie było dzieci, które obejmował art. 100 ust. 4a dotyczący konieczności składania wniosku do sądu o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka, którego pobyt w Placówce trwa ponad 18 miesięcy. Wszystkie dzieci miały wcześniej uregulowaną sytuację prawną.

(dowód: akta kontroli str. 46)

Spośród obecnych wychowanków Placówki, wszyscy realizowali obowiązek szkolny. Dwoje z nich uczęszczało do liceum oraz technikum, troje do gimnazjów, jeden wychowanek do podstawówki.

(dowód: akta kontroli str. 31-32)

W Placówce przestrzegany był zapis § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia, nakazujący comiesięczne wypłacanie dzieciom powyżej piątego roku życia kwot pieniężnych do własnego dysponowania. W Placówce wartością wyjściową była kwota 30 zł. Dodatkowo przyznawane były nagrody pieniężne m.in. za szczególne zaangażowanie na rzecz domu lub innych ludzi. Maksymalna kwota możliwa do uzyskania to 80 zł. Każdorazowo dzieci kwitowały podpisem odbiór kieszonkowego.

(dowód: akta kontroli str. 48)

W kontrolowanym okresie była 1 wychowanka, która została usamodzielniona i opuściła Placówkę. Osoba usamodzielniana miała wyznaczonego opiekuna oraz przygotowany w terminie indywidualny program usamodzielnienia zatwierdzony przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

(dowód: akta kontroli str. 49)

Zgodnie z § 17 ust. 5 rozporządzenia ewidencja dzieci prowadzona była w Księdze Ewidencji zawierającej wymagane informacje tj. imię i nazwisko dziecka, datę i miejsce

64

urodzenia dziecka, adres ostatniego miejsca zamieszkania dziecka oraz aktualny adres zamieszkania rodziców dziecka lub jego opiekunów prawnych. Po przeanalizowaniu danych tabelarycznych ustalono, iż wszystkie dzieci wpisane były do ewidencji Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 46)

W dniu kontroli pobrano od Dyrektora oświadczenie, że w okresie objętym kontrolą nie było przypadków wystąpienia zachowań ryzykownych oraz nieusprawiedliwionej nieobecności dziecka w Placówce.

(dowód: akta kontroli str. 47)

Dyrektor Placówki deklaruje, że pomoc dzieciom w nauce organizowana była w sposób bieżący przez nią samą oraz jej męża. W przypadku występujących deficytów u dzieci, uczęszczają one na korepetycje oraz zajęcia wyrównawcze i kompensacyjne w szkołach. Prowadzona jest również praca z dziećmi wg zaleceń Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej. Dzieci rozwijają swoje zainteresowania w różnych formach: treningi w klubach sportowych, uczestnictwo w zawodach, sparingach i obozach sportowych (piłka nożna, piłka siatkowa, korfball, lekkoatletyka, sporty zimowe, jazda konna). Prócz tego dzieci uczęszczają na wycieczki krajowe i zagraniczne, w ramach wyjazdów szkolnych oraz organizowane przez opiekunów Placówki.

(dowód: akta kontroli str. 50)

Podczas kontroli zweryfikowano przestrzeganie praw dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem poszanowania prawa do ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, w tym naruszania nietykalności cielesnej. W tym celu przeprowadzony był wywiad sterowany, ze wszystkimi obecnymi w dniach kontroli wychowankami. W rozmowie z inspektorami brało udział pięcioro dzieci w wieku od 14 do 19 lat, jeden z wychowanków był nieobecny z uwagi na pobyt w szpitalu.

W trakcie rozmów z wychowankami żaden z nich nie skarżył się na występującą w Placówce przemoc, sam nie był dotknięty oraz nie był świadkiem. Dzieci nie bały się osób dorosłych w Placówce, same chętnie podchodziły podzielić się doświadczeniami minionego dnia. Wszystkie zadeklarowały, że w sytuacjach trudnych mogą porozmawiać z „ciocią i wujkiem", jak nazywały Panią Dyrektor oraz jej męża. Wychowankowie deklarowali, że mają do nich zaufanie oraz poczucie, że „ciocia i wujek" uwzględniają ich zdanie przy dokonywaniu wyborów w sytuacjach ich dotyczących. W ramach konsekwencji za negatywne zachowanie, najczęściej stosowaną karą było zabranie telefonu, dzieci zaznaczały, że nie wolno było na nim grać, ale można było zadzwonić do rodziców. Prócz tego konsekwencją było m.in. powtórzenie dyżuru porządkowego, zakaz oglądania telewizji

i grania na komputerze, pójście do pokoju w celu wyciszenia.

(dowód: akta kontroli str. 51-60)

Wobec dokonanych ustaleń nie wydaje się zaleceń pokontrolnych.

Pouczenie

Zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego, w tym wystąpienia niezawierającego zaleceń pokontrolnych, składa się na zasadach określonych w art. 197d ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn.: Dz. U. 2017, poz. 697, ze zm.).

Proszę w terminie do dnia 31 marca 2018 roku o powiadomienie Wojewody Dolnośląskiego o sposobie realizacji zaleceń, uwag i wniosków przedstawionych w powyższym wystąpieniu pokontrolnym.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

.....

(kierownik komórki do spraw kontroli)

Podpisy osób kontrolujących:

.....

(przewodniczący zespołu inspektorów)

.....

(członek zespołu inspektorów)